

นวัตกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการบริหารนโยบายสาธารณะ

ด้วยการใช้ทุนทางวัฒนธรรม ของเทศบาลตำบลพุมเรียง

อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี*

Innovative Political Participation in the Administration of Public Policy

through cultural capital of Phum Rieng Sub-district Municipality,

Chaiya District, Surat Thani Province

สุพัฒพงศ์ แยมอิม

Suphatpong Yamim

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

Faculty of Humanities and Social Sciences, Suratthani Rajabhat University, Thailand.

Corresponding Author's Email: Supatpong2525@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์คือ 1. เพื่อถอดประสบการณ์การบริหารนโยบายสาธารณะด้วยทุนทางวัฒนธรรมท้องถิ่นของตำบลพุมเรียง อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี 2. เพื่อสรุปองค์ความรู้การใช้ทุนทางวัฒนธรรมในฐานะนวัตกรรมส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการบริหารนโยบายสาธารณะ ใช้ระเบียบการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยทำการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก และการสังเกตแบบมีส่วนร่วมกับผู้ให้ข้อมูลหลักจำนวน 10 คน

ผลการวิจัยพบว่า ทุนทางวัฒนธรรมในเขตเทศบาลตำบลพุมเรียงมีบทบาทและหน้าที่แตกต่างกันไปในพื้นที่การศึกษา ซึ่งมีการนำทุนทางวัฒนธรรมไปทำโครงการต่าง ๆ ที่สามารถพัฒนาในลักษณะที่ดีขึ้น ได้แก่ ลักษณะของวัฒนธรรม การตั้งถิ่นฐาน ทรัพยากร ความเชื่อความศรัทธา ศาสนา รวมถึงการสัมผัสได้ถึงความเป็นสุนทรียภาพ ได้แก่ 1.การบริหารนโยบายสาธารณะด้วยทุนทางวัฒนธรรมท้องถิ่นของตำบลพุมเรียง พบว่าสามารถเป็นทุนทางวัฒนธรรมเป็นการขับเคลื่อนเชิงนโยบายของชุมชนเป็นตัวบ่งบอกถึงปัญหาสภาพทางสังคม และกระบวนการมีส่วนร่วมผ่านการสื่อสารที่รับรู้เพียงบางส่วน เพราะเนื่องจากกลุ่มคนในชุมชนยังมีความล้าหลังทางด้านเทคโนโลยีที่นำมาพัฒนาชุมชน 2. องค์ความรู้การใช้ทุนทางวัฒนธรรมในฐานะนวัตกรรมส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการบริหารนโยบายสาธารณะ พบว่า 1.การสร้างความร่วมมือของชุมชนในการใช้ทุนทางวัฒนธรรมมาร่วมกันแก้ปัญหาต่าง ๆ 2.การออกแบบพื้นที่ในการกำหนดนโยบายในการขับเคลื่อนงานทางการเมืองที่สามารถสะท้อนให้เห็นถึงผลการพัฒนาในการนำทุนทางวัฒนธรรมเข้ามาใช้ใน

*Received February 17, 2021; Revised June 4, 2021; Accepted May 22, 2022

การขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะ 3. เสนอแนวคิดความคิดต่อการจัดการทางการเมืองทั้งนี้ยังเป็นผลในการที่จะมีอิทธิพลต่อการเลือกนโยบายสาธารณะหรือต่อการเลือกผู้นำที่มาพัฒนา 4. ต้องมีกระบวนการแบบแผนการปฏิบัติที่ชัดเจนเพื่อความเชื่อมโยงได้แก่ ด้านการมีเสรีภาพในการปกครองตนเอง ตระหนักในอำนาจอธิปไตยของตนเอง ด้านความรับผิดชอบต่อน้ำที่พลเมืองและต้องตระหนักได้ว่าการทำหน้าที่ของตนอย่างตื่นตัว รู้เท่าทัน และใช้ปัญญาเพื่อการมีส่วนร่วมในการทำงานร่วมกับภาครัฐและการเมืองระบบตัวแทน จึงต้องมีกระบวนการพัฒนาที่จัดว่าเป็นนวัตกรรมการสร้างการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เข้ารับการพัฒนาศักยภาพได้เกิดการเปลี่ยนแปลงและนำมาจัดกระบวนการเรียนรู้ในชุมชนที่หลากหลายมุมมอง

คำสำคัญ: นโยบายสาธารณะ; นวัตกรรมการมีส่วนร่วม; ทูตทางวัฒนธรรม; การมีส่วนร่วมทางการเมือง; จังหวัดสุราษฎร์ธานี

Abstract

The research article consisted of the following objectives: 1) to take the experience from the administration of public policy through cultural capital of Phum Riang Subdistrict Municipality, Chaiya District, Surat Thani Province; and 2) to summarize the body of knowledge derived from the use of cultural capital as an innovation for promoting political participation in the administration of public policy. The study applied a qualitative research method with the data collected from in-depth interview and participant observation with 10 key informants.

From the study, it is found that cultural capital in Phum Riang Subdistrict Municipality has various roles and duties in the educational sector, where it can be used to carry out more effective projects, such as the characteristics of cultures, the settlement, resources, beliefs and faith, religions, including aesthetics. The administration of public policy by cultural capital of Phum Riang Subdistrict discovered that the cultural capital can be used to mobilize community policies and identify social problems, such as the participation process, which is communicated to only some groups of people due to a lack of advanced technology to develop the community. The body of knowledge derived from the use of cultural capital as an innovation for promoting political participation in the administration of public policy revealed as follows: 1) The building of community collaboration in using cultural capital to resolve various problems; 2) Designing a space for the formulation of policies to mobilize political works and public policy that can reflect the development outcomes of using cultural capital; 3) Proposing ideas for political management that will have an impact on the selection of public policy and leaders; and 4) The process of developing a clear action plan to reduce inequality, such as self-government, awareness of one's own sovereignty, civic responsibility,

and awareness of one's duties, as well as using wisdom to participate in working with government sectors and representative democracy. All of this requires the learning innovation development process so that participants can develop their potential to effect change and apply the process learning in the community from a variety of perspectives.

Keywords: Public Policy; Innovation in Participation; Cultural Capital; Political Participation; Surat Thani Province

บทนำ

การพัฒนาจังหวัดสุราษฎร์ธานีไปสู่เป้าหมายเมืองเกษตรคุณภาพการท่องเที่ยวยั่งยืน สังคมเป็นสุข ภายใต้กรอบแนวทางการพัฒนาในระยะ 20 ปี ที่ได้กำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายไว้ว่า ให้เห็นถึงตำแหน่งเชิงยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดสุราษฎร์ธานีที่สำคัญคือ การนำอุตสาหกรรมเกษตรมาบูรณาการกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ที่เป็นจุดแข็งของจังหวัดสุราษฎร์ธานีและจำเป็นต้องเพิ่มศักยภาพการพัฒนาเศรษฐกิจด้านการเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตร การท่องเที่ยว และโลจิสติกส์ เพื่อสามารถบรรลุวิสัยทัศน์และเป้าหมายของแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดได้ ทั้งนี้จังหวัดสุราษฎร์ธานีเป็นจังหวัดมีต้นทุนด้านการท่องเที่ยวสูง มีทรัพยากรด้านการท่องเที่ยวที่หลากหลายไม่ว่าจะเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ สถานที่ท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์และทางวัฒนธรรมได้จากการท่องเที่ยวของจังหวัดสุราษฎร์ธานีได้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตามจากผลการพัฒนาจังหวัดในช่วง พ.ศ. 2557-2558 พบว่า ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 การสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจในประเด็นการท่องเที่ยวจังหวัด ควรมุ่งเน้นการจัดการพื้นที่ท่องเที่ยวในเขตเมืองเพิ่มขึ้นโดยเฉพาะการท่องเที่ยวชุมชนเพื่อให้เกิดความยั่งยืนด้านการท่องเที่ยว (Surat Thani Province Development Plan 2018-2021) ดังนั้น ประเด็นยุทธศาสตร์การส่งเสริมอุตสาหกรรมบริการและการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนจึงเป็นความจำเป็นความท้าทายของจังหวัดในการดำเนินงานทั้งในปัจจุบันและอนาคต

นวัตกรรมกรมการมีส่วนร่วมทางการเมือง เป็นตัวบ่งชี้หนึ่งที่สามารถวัดได้ว่าการเมืองของประเทศนั้น ๆ มีการพัฒนาหรือไม่ การมีส่วนร่วมทางการเมืองถือเป็นกระบวนการใหม่ในระบบการเมืองการปกครองในระบบประชาธิปไตย ซึ่งการที่ประชาชนหรือประชาสังคม มีการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองผ่านช่องทางต่าง ๆ เข้าใจบทบาทของตนเองต่อการพัฒนาแนวคิดอุดมการณ์ประชาธิปไตย สิ่งเหล่านี้จะนำไปสู่การพัฒนาทางการเมืองได้เป็นอย่างดี สื่อสารมวลชนเป็นเครื่องมือและช่องทางที่สำคัญในการสร้างความรู้ความเข้าใจในกระบวนการสร้างการมีส่วนร่วมทางการเมือง จะเห็นได้ว่าการสื่อสารทางการเมืองถือว่าเป็นพลังหลักในการพัฒนาการเมืองและจะนำไปสู่การพัฒนาการเมืองในระบบการเมืองในภาพรวมต่อไป ดังนั้นการสื่อสารทางการเมืองจึงเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้ประชาชนได้รับรู้และเรียนรู้ประสบการณ์ทางการเมืองอุดมการณ์ทางการเมืองในรูปแบบต่าง ๆ นับได้ว่าการสื่อสารทางการเมืองเป็นปัจจัยที่สำคัญของการปกครองระบอบประชาธิปไตย

เทศบาลตำบลพุมเรียง อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นศูนย์กลางการเผยแผ่ศาสนาเคยเป็นเมืองท่าและเป็นศูนย์กลางของอำเภอไชยา มีบทบาทและความสำคัญในด้านเศรษฐกิจและสังคม เป็นแหล่งชุมชน

โบราณแม้ที่ผ่านมาชุมชนตำบลพุมเรียงจะได้รับการส่งเสริมด้านการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมจากส่วนราชการที่เกี่ยวข้องทั้งภายใน และภายนอกพื้นที่อย่างต่อเนื่องและมีงานศึกษาด้านการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมปรากฏอยู่จำนวนหนึ่ง แต่อย่างไรก็ตามการศึกษาที่ผ่านมาสสะท้อนให้เห็นบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้ใช้อัตลักษณ์ของชุมชน หรือรูปแบบการใช้ทุนทางวัฒนธรรมสร้างเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารนโยบายสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังมีไม่มากนัก กรณีเทศบาลตำบลพุมเรียงเป็นตัวอย่างหนึ่งของการส่งเสริมพัฒนาการการมีส่วนร่วมจากประชาชนในพื้นที่ชุมชน ผ่านการบริหารจัดการพื้นที่ท่องเที่ยวภายในเขตเทศบาลตำบลพุมเรียง โดยอาศัยพื้นฐานความเข้าใจบริบทของพื้นที่ และปัจจัยแวดล้อมผนวกกับทุนทางวัฒนธรรมที่มีอยู่เพื่อเสนอแนวทางการใช้ทุนวัฒนธรรมอย่างสร้างสรรค์ ทั้งในทางเศรษฐกิจและในทางการเมืองการปกครองในบริบทการกระจายอำนาจปกครองส่วนท้องถิ่นที่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานทั้งในปัจจุบันและอนาคต ทั้งนี้ผลการศึกษานำไปใช้ประกอบการวางแผนทางพัฒนาความร่วมมือและบูรณาการการดำเนินงานด้านวัฒนธรรมชุมชนร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง รวมถึงภาคประชาชนในพื้นที่ได้ต่อไป

ผู้วิจัยทำการศึกษาเกี่ยวกับนวัตกรรมการวัดกรรมกรมีส่วนร่วมทางการเมืองในการบริหารนโยบายสาธารณะด้วยการใช้ทุนทางวัฒนธรรม ของเทศบาลตำบลพุมเรียง อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี เนื่องจากแหล่งชุมชนตำบลพุมเรียงเป็นแหล่งพื้นที่ที่กลุ่มพื้นที่อาศัยอยู่กันเป็นเวลานาน การเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ อาจจะยังไม่เอื้ออำนวยเท่าที่ควร ทั้งในการมีส่วนร่วม แนวความคิดทางการเมือง หรือการใช้ประโยชน์จากทุนที่มีอยู่ในพื้นที่ ทั้งนี้ผู้วิจัยและหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้ทำการศึกษาและระดมแนวคิดในการพัฒนาต่อยอดเพื่อให้แหล่งพื้นที่มีศักยภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อถอดประสบการณ์การบริหารนโยบายสาธารณะด้วยทุนทางวัฒนธรรมท้องถิ่นของตำบลพุมเรียง อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี
2. เพื่อสรุปองค์ความรู้การใช้ทุนทางวัฒนธรรมในฐานะนวัตกรรมส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการบริหารนโยบายสาธารณะ

วิธีดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาเนื้อหาแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับ นโยบายสาธารณะ ทุนทางวัฒนธรรม และการสื่อสารทางการเมืองของเทศบาลตำบลพุมเรียง อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ขั้นตอนที่ 2 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ผู้วิจัยได้คำนึงถึงความสำคัญของผู้ให้ข้อมูลหลัก ซึ่งจะทำได้ข้อมูลที่ถูกต้องตรงตามวัตถุประสงค์ จึงได้คัดเลือกผู้มีส่วนสำคัญ และมีหน้าที่รับผิดชอบหลักในการพัฒนาพื้นที่ดังกล่าวจากภาคส่วนต่าง ๆ จำนวน 10 คน ได้แก่

2.1 นายกเทศบาลตำบลพุมเรียงหรือเจ้าหน้าที่ของเทศบาลตำบลพุมเรียง อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 3 คน

2.2 ประชาชน/กลุ่ม/องค์กรชุมชนระดับตำบลพุมเรียง อำเภอยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 7 คน

ขั้นตอนที่ 3 เครื่องมือและวิธีการที่ใช้ในการศึกษา

3.1 ทำการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In- depth Interviews) และการสังเกตแบบมีส่วนร่วม (Participative Observation) เพื่อให้ได้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์สอดคล้องเกี่ยวกับประเด็นที่ผู้วิจัยต้องการศึกษาในครั้งนี้

ขั้นตอนที่ 4 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกใช้การบันทึกข้อมูลด้วยวิธีการเขียน และการบันทึกเสียง โดยเลือกใช้เครื่องมือในการเก็บข้อมูล คือ แนวคำถาม เครื่องบันทึกเสียง สมุด ปากกา และกล้องถ่ายภาพ การตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูล ซึ่งผู้วิจัยใช้กระบวนการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation) เพื่อยืนยันความน่าเชื่อถือของข้อมูล โดยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์รายละเอียดเพื่อให้ทราบถึงความถูกต้องของเนื้อหา และทราบถึงความใกล้เคียงกัน เพื่อนำไปสู่จุดอิมตัวของข้อมูลที่ได้รับ ซึ่งการวิเคราะห์ดังกล่าวได้นำมาตรวจสอบเช็คข้อมูลจากทั้งหมด 4 แหล่ง ได้แก่

4.1 จากแหล่งที่มาของข้อมูล โดยมีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ คือ หนังสือวารสารวิชาการ และเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

4.2 ความคิดเห็นจากผู้ให้ข้อมูลหลัก ได้แก่ ผู้บริหารหน่วยงานท้องถิ่น ประชาชนที่อาศัยในตำบลพุมเรียง อำเภอยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี และหน่วยงานของรัฐในพื้นที่

4.3 ใช้วิธีการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ คือ การสัมภาษณ์เชิงลึก และการสังเกตแบบมีส่วนร่วม

4.4 ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับหัวข้องานวิจัยซึ่งเป็นแนวคิดของผู้ที่ได้รับการยอมรับและเป็นผู้ค้นพบแนวคิดดังกล่าวจนได้รับความนิยมมาถึงปัจจุบัน เพื่อใช้เป็นทิศทางและพิจารณาจากสิ่งที่เกิดขึ้นกับกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับทุนทางวัฒนธรรมในการมีส่วนร่วมของประชาชนผ่านการบริหารนโยบายสาธารณะด้านการท่องเที่ยวชุมชนของเทศบาลตำบลพุมเรียง อำเภอยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ขั้นตอนที่ 5 การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากงานวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่

5.1 การสังเกตและมีส่วนร่วม (Participant observation) โดยมีผู้วิจัยเข้าไปในชุมชนมีการเข้าไปพบผู้นำชุมชน ภาควิชาที่เกี่ยวกับทางวัฒนธรรม ส่วนการศึกษาเป็นรายบุคคลผู้วิจัยขอความร่วมมือจากผู้นำชุมชน มีการสังเกตเพื่อนำไปสู่การตั้งคำถามในการสัมภาษณ์เจาะลึกในการรวบรวมข้อมูลทุนทางวัฒนธรรม

5.2 การสัมภาษณ์เจาะลึก (In-depth interview) เป็นการสัมภาษณ์เจาะจง พร้อมทั้งสังเกตกลุ่มเป้าหมายในตำบลพุมเรียง อำเภอยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ในลักษณะทุนทางวัฒนธรรม นวัตกรรม การส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการบริหารงานสาธารณะของเทศบาลตำบลพุมเรียง อำเภอยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

5.3 สนทนากลุ่ม (Focus Group) เป็นการสนทนาเพื่อรับฟังความเห็นและบทวิเคราะห์ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับทุนทางสังคมในชุมชนและแนวทางการนวัตกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการบริหารงานสาธารณะของเทศบาลตำบลพุมเรียง อำเภอยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

5.4 การบริการทางวิชาการในลักษณะการจัดเวทีประชาคมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นสมาชิกในหมู่บ้าน มีประเด็นความสำคัญดังนี้ บทบาททุนทางวัฒนธรรมและรูปแบบการใช้ทุนทางวัฒนธรรมในการบริหารงาน นโยบายสาธารณะ และการส่งเสริมการพัฒนาการมีส่วนร่วมในทางการเมืองของภาคประชาชนผ่านนโยบาย การจัดการพื้นที่เพื่อการท่องเที่ยวชุมชนตำบลพุมเรียง อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ขั้นตอนที่ 6 การวิเคราะห์ข้อมูล

สำหรับในการวิจัยเชิงคุณภาพจะใช้แนวคิดทฤษฎีเป็นกรอบในการวิเคราะห์ โดยวิธีการหลักที่ใช้มี 2 วิธี ได้แก่

วิธีที่ 1 เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการตีความสร้างข้อสรุปแบบอุปนัย ซึ่งได้จากการสัมภาษณ์ที่ได้ จดบันทึก การสังเกตแบบมีส่วนร่วม สัมภาษณ์เชิงลึก สนทนากลุ่ม สิ่งที่เป็นรูปธรรมหรือสังเกตเห็นได้ เพื่อ สร้างข้อสรุปตามแนวคิดทฤษฎีหรือการศึกษาวิจัย

วิธีที่ 2 เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา ซึ่งได้จากการศึกษาเอกสารในการวิเคราะห์ เอกสารผู้วิจัยต้องคำนึงถึงสภาพแวดล้อมหรือบริบทที่มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร การวิเคราะห์ข้อมูลทั้ง 2 วิธีจะเป็นลักษณะบรรยาย ขึ้นอยู่กับประเด็นหรือปัญหาที่จะวิเคราะห์ โดยมุ่งประเด็นสาระสำคัญเพื่อให้ได้ ข้อสรุปที่ส่งผลกระทบต่อการศึกษาที่เป็นรูปธรรมและมีเหตุผลสนับสนุนอย่างชัดเจนและหาข้อเสนอแนะพร้อมแนวทางการแก้ไขต่อไป

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อถอดประสบการณ์การบริหารนโยบายสาธารณะด้วยทุนทางวัฒนธรรมท้องถิ่น ของตำบลพุมเรียง อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการวิจัยพบว่า ทุนทางวัฒนธรรมในเขตเทศบาลตำบล พุมเรียงมีบทบาทและหน้าที่แตกต่างกันไปในพื้นที่การศึกษา ซึ่งมีการนำทุนทางวัฒนธรรมไปทำโครงการต่าง ๆ ที่สามารถพัฒนาในลักษณะที่ดีขึ้น ได้แก่ ลักษณะของวัฒนธรรม การตั้งถิ่นฐาน ทรัพยากร ความเชื่อความ ศรัทธา ศาสนา รวมถึงการสัมผัสได้ถึงความเป็นเอกลักษณ์ของพื้นเมือง ได้แก่ แนวทางการสร้างความร่วมมือ ของชุมชนในการใช้ทุนทางวัฒนธรรมมาร่วมกันแก้ปัญหาต่าง ๆ ด้านการระดมความคิดในด้านการมีส่วนร่วม ในหลักประเด็นต่าง ๆ ที่มี ต้องมีการพัฒนา นอกจากนี้ความเป็นพื้นเมืองยังคงมีไว้ซึ่งถ่ายทอดพร้อมบูรณ การแนวคิดให้มีศักยภาพเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ในการออกแบบพื้นที่ในการกำหนดนโยบายในการขับเคลื่อนงานทางการ เมืองที่สามารถสะท้อนให้เห็นถึงผลการพัฒนา ทั้งในด้านผู้นำในพื้นที่ต้องมีความชัดเจน หนักแน่น และคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ให้เกิดประโยชน์โดยทำการศึกษาถึงผลกระทบและแนวทางการต่อยอดในการพัฒนา โดยมีกระบวนการแบ่งหน้าที่บทบาทการทำงานและการใช้ทุนทางวัฒนธรรมในการออกแบบการพัฒนาอย่างยั่งยืน ตามแบบนโยบายพื้นที่อย่างมั่นคง

การใช้ทุนทางวัฒนธรรมเป็นการขับเคลื่อนเชิงนโยบายของชุมชนเป็นตัวบ่งบอกถึงปัญหาสภาพทาง สังคม และกระบวนการมีส่วนร่วมผ่านการสื่อสารที่รับรู้เพียงบางส่วน เพราะเนื่องจากกลุ่มคนในชุมชนยังม ีความล้าหลังทางด้านเทคโนโลยีที่นำมาพัฒนาชุมชน เช่น

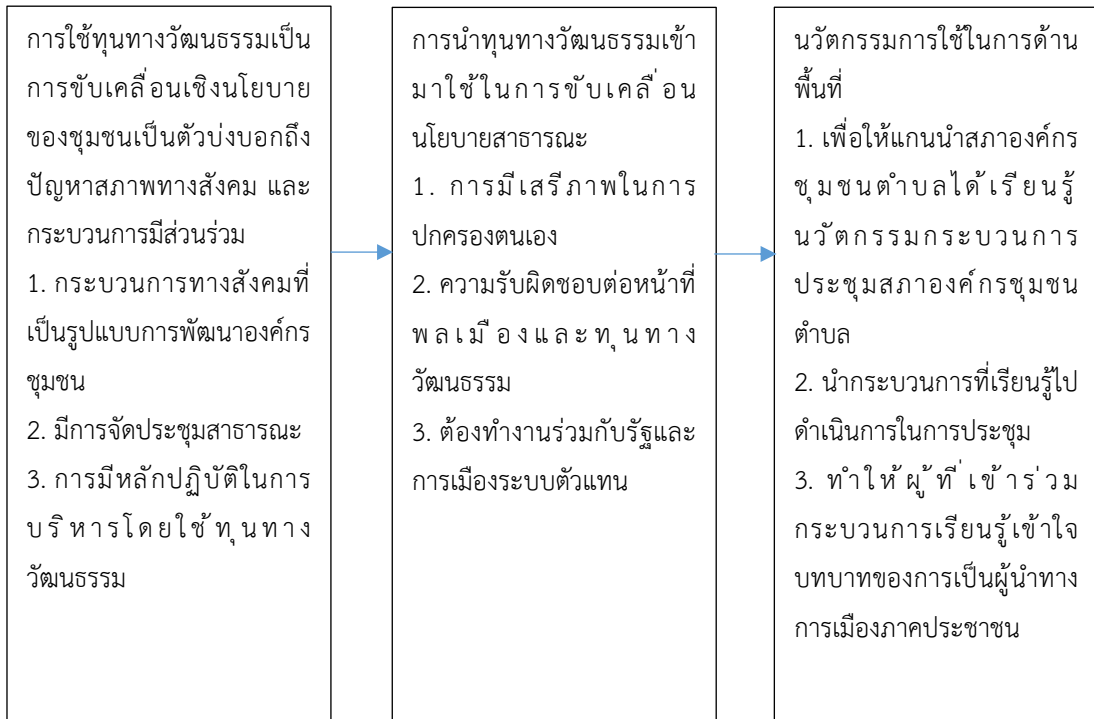

1. กระบวนการทางสังคมที่เป็นรูปแบบการพัฒนาองค์กรชุมชน ถูกจำกัดด้วยอำนาจรัฐและระบบราชการ ฉะนั้นต้องมีการขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะเพื่อให้ชุมชนได้รับการตอบสนองตามความต้องการ 2. ใช้แนวคิดหลักธรรมาภิบาลเพื่อเพิ่มศักยภาพในภาครัฐและผลักดันชุมชนให้มีความมั่นคงมากขึ้น 3. มีการจัดประชุมสาธารณะเพื่อการจัดการทรัพยากรอย่างเป็นธรรมและยั่งยืน เพื่อได้มีข้อเสนอให้กับประชาชนได้แลกเปลี่ยน 4. นอกเหนือจากนี้ การมีหลักปฏิบัติในการบริหารโดยใช้ทุนทางวัฒนธรรมอย่างชัดเจนในการเพิ่มศักยภาพให้กับชุมชน

การนำทุนทางวัฒนธรรมเข้ามาใช้ในการขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะ โดยทั่วไปต้องมีความตรงไปตรงมาและเสนอแนวคิดความคิดต่อการจัดการทางการเมือง ทั้งนี้ยังเป็นผลในการที่จะมีอิทธิพลต่อการเลือกนโยบายสาธารณะหรือต่อการเลือกผู้นำที่มาพัฒนา ต้องมีกระบวนการแบบแผนการปฏิบัติที่ชัดเจนเพื่อความเลื่อมล้ำ เช่น 1. การมีเสรีภาพในการปกครองตนเอง ตระหนักในอำนาจอธิปไตยของตนเอง 2. ความรับผิดชอบต่อน้ำที่พลเมืองและทุนทางวัฒนธรรม ต้องตระหนักได้ว่าการทำหน้าที่ของตนอย่างเต็มตัว รู้เท่าทัน และใช้ปัญญาและมีส่วนร่วม 3. ต้องทำงานร่วมกับรัฐและการเมืองระบบตัวแทน เป็นหุ้นส่วนที่สนับสนุนและ เกื้อกูลกัน ไม่ล้มล้างหรืออยู่คนละฝ่าย เป็นต้น

ผู้นำชุมชน และองค์กรภาครัฐและภาคีเครือข่ายมีการจัดสรรการใช้และการระดมแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้เรื่องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสาร โดยมีหลักการและกระบวนการที่ชัดเจนและง่ายต่อการเรียนรู้ การใช้นวัตกรรมทางการจัดการนโยบายสาธารณะ ต้องมีกระบวนการสื่อสารและการปลูกฝังหรือการปรับทัศนคติในเรื่องการดูแลตัวเอง การดูแลทรัพยากรของตนเองการต่อสู้เพื่อการอยู่รอดของตนเอง พื้นฐานความเข้าใจการเข้าร่วมกระบวนการการเมืองภาคประชาชนแตกต่างกัน จึงต้องมีกระบวนการพัฒนาที่จัดว่าเป็นนวัตกรรมการสร้างการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เข้ารับการพัฒนาศักยภาพได้เกิดการเปลี่ยนแปลงและนำจัดกระบวนการเรียนรู้ในหมู่บ้านได้

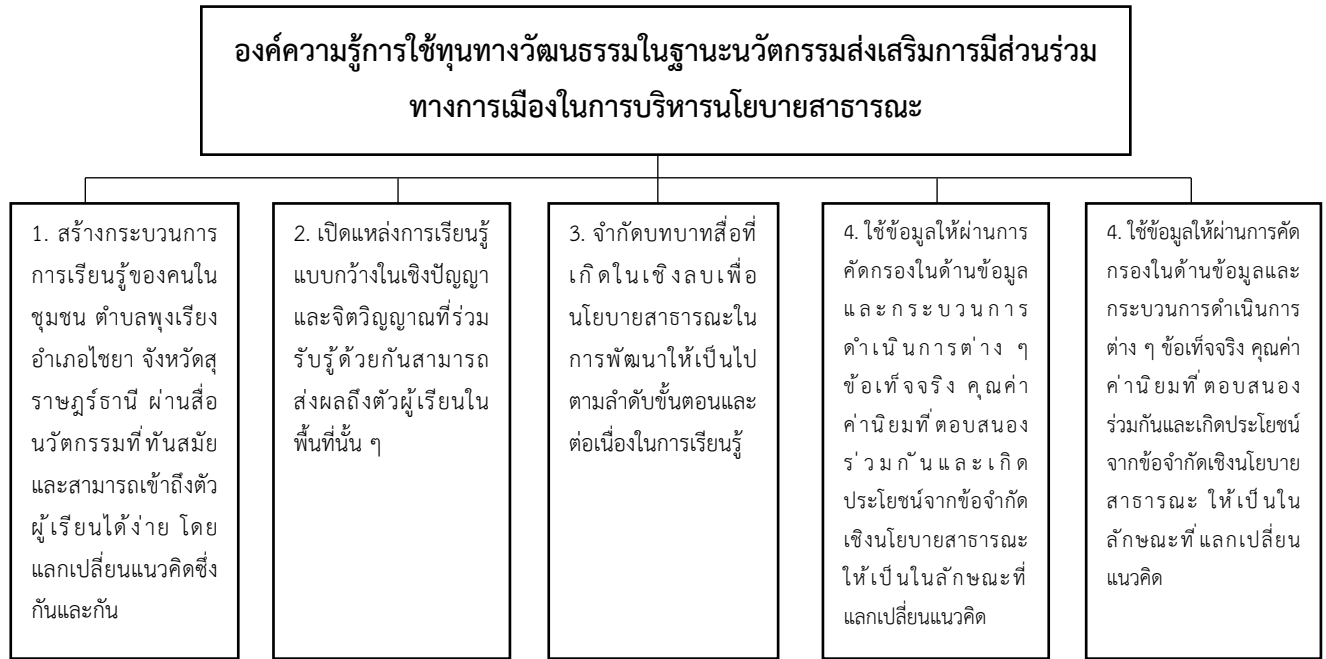
นวัตกรรมการใช้ในด้านพื้นที่ของชุมชนเรา ยังต้องพัฒนาในหลาย ๆ ด้าน โดยไม่ยึดติดกับสภาพทางการเมือง แต่ต้องผนวกการเรียนรู้และความเข้าใจการมีส่วนร่วมโดยใช้การมีส่วนร่วมทางการเมืองเข้ามาสร้างกระบวนการแกนนำของชุมชนต้องสร้างการเรียนรู้ว่าอะไรที่จะไปขับเคลื่อนความเป็นการเมืองภาคประชาชนจึงต้องมีจุดประสงค์ของการพัฒนา คือ 1. เพื่อให้แกนนำสภาองค์กรชุมชนตำบลได้เรียนรู้วัฒนธรรมกระบวนการประชุมสภาองค์กรชุมชนตำบล 2. นำกระบวนการที่เรียนรู้ไปดำเนินการในการประชุม 3. ทำให้ผู้ที่เข้าร่วมกระบวนการเรียนรู้เข้าใจบทบาทของการเป็นผู้นำทางการเมืองภาคประชาชน เกิดจากการขับเคลื่อนกิจกรรมอันเป็นเรื่องของส่วนรวมตามภารกิจของชุมชน

รูปภาพที่ 1 การบริหารนโยบายสาธารณะด้วยทุนทางวัฒนธรรมท้องถิ่นของตำบลพุมเรียง
อำเภอยะยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

วัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อสรุปองค์ความรู้การใช้ทุนทางวัฒนธรรมในฐานะนวัตกรรมส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการบริหารนโยบายสาธารณะ ผลการวิจัยพบว่า

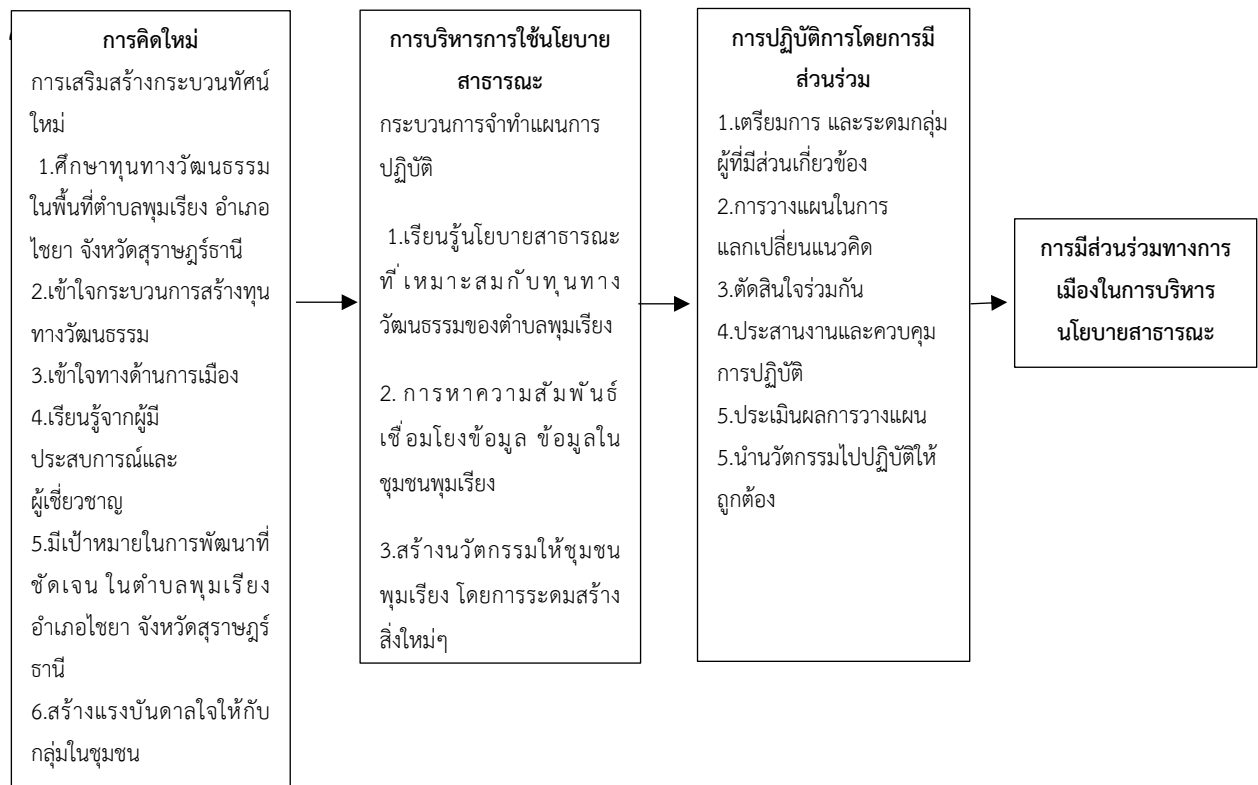
1. สร้างกระบวนการการเรียนรู้ของคนในชุมชน ตำบลพุมเรียง อำเภอยะยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผ่านสื่อวัฒนธรรมที่ทันสมัยและสามารถเข้าถึงตัวผู้เรียนได้ง่าย โดยแลกเปลี่ยนแนวคิดซึ่งกันและกัน
2. เปิดแหล่งการเรียนรู้แบบกว้างในเชิงปัญญาและจิตวิญญาณที่ร่วมรับรู้ด้วยกันสามารถส่งผลถึงตัวผู้เรียนในพื้นที่นั้น ๆ เช่น การสื่อสารที่ง่าย กะทัดรัด และรวดเร็ว และสามารถแก้ไขสถานการณ์ได้ตลอดเวลา
3. จำกัดบทบาทของสื่อที่เกิดในเชิงลบเพื่อให้นโยบายสาธารณะในการพัฒนาให้เป็นไปตามลำดับขั้นตอนและต่อเนื่องในการเรียนรู้
4. ใช้ข้อมูลโดยผ่านการคัดกรองในด้านข้อมูลและกระบวนการดำเนินการต่าง ๆ ข้อเท็จจริง คุณค่า ค่านิยมที่ตอบสนองร่วมกันและเกิดประโยชน์จากข้อจำกัดเชิงนโยบายสาธารณะ ให้เป็นในลักษณะที่แลกเปลี่ยนแนวคิด
5. กระตุ้นให้ชุมชนรู้จักการสื่อสารผ่านกระบวนการการเรียนรู้ที่ถูกวิธีและทดลองใช้ในภาคปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ

**รูปภาพที่ 2 องค์ความรู้การใช้ทุนทางวัฒนธรรมในฐานะนวัตกรรมส่งเสริม
การมีส่วนร่วมทางการเมืองในการบริหารนโยบายสาธารณะ**

องค์ความรู้ใหม่

กรอบแนวคิดการพัฒนานวัตกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการบริหารนโยบายสาธารณะด้วย
การใช้ทุนทางวัฒนธรรม

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ทูททางวัฒนธรรมในเขตเทศบาลตำบลพุมเรียงมีบทบาทและหน้าที่แตกต่างกันไปในพื้นที่การศึกษา ซึ่งมีการนำทุนทางวัฒนธรรมไปทำโครงการต่าง ๆ ที่สามารถพัฒนาในลักษณะที่ดีขึ้น ได้แก่ ลักษณะของวัฒนธรรม การตั้งถิ่นฐาน ทรัพยากร ความเชื่อความศรัทธา ศาสนา รวมถึงการสัมผัสได้ถึงความเป็นสุนทรีย์ภาพ ได้แก่ การสร้างความร่วมมือของชุมชนในการใช้ทุนทางวัฒนธรรมมาร่วมกันแก้ปัญหาต่าง ๆ ด้านการระดมความคิด แนวร่วม ร่วมทำ ร่วมพัฒนา โดยใช้วัฒนธรรม ประเพณี ร่วมกันในการออกแบบพื้นที่ในการกำหนดนโยบายในการขับเคลื่อนงานทางการเมืองที่สามารถสะท้อนให้เห็นถึงผลการพัฒนา ทั้งนี้เป็นเพราะสอดคล้องกับแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของ Munkong (2015) ศึกษาเรื่อง บทบาทของทุนทางวัฒนธรรมกับการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน กรณีศึกษาชุมชนในตำบลบ้านตุน อำเภอเมือง จังหวัดพะเยาผลการวิจัยพบว่า ทุนทางวัฒนธรรมของชุมชนในตำบลบ้านตุน อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา คือ ประเพณี ดั้งเดิมและภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านหัตถกรรมการจักสานไม้ไผ่ การจักสานผักตบชวา การทำนาแบบดั้งเดิมและการทำนาอินทรีย์ ทุนบุคคลมีปราชญ์ชาวบ้านผู้นำชุมชนที่มีบทบาทในการรวมกลุ่มการสร้างเสริมความเข้มแข็งและการพัฒนาชุมชน สำหรับทุนเครื่องมือตุนนั้นในชุมชนมีความสัมพันธ์แบบเคารพผู้อาวุโส เคารพกฎระเบียบ กติกาของหมู่บ้าน โครงสร้างทางเศรษฐกิจ ยังเป็นรูปแบบการผลิตในขั้นพื้นฐานและการแปรรูปผลผลิตที่ได้เป็นผลิตภัณฑ์อย่างง่ายเพื่อใช้ในการดำรงชีพและจัดจำหน่ายทั้งภายในและภายนอกชุมชน ระบบการจ้างงานยังคงมีการใช้ระบบการลงแขกเกี่ยวข้าวภายในเครือญาติและภายในชุมชน มีการจ้างแรงงานจากชาวบ้านในชุมชนเป็นครั้งคราว บทบาทของทุนทางวัฒนธรรมที่มีต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของชุมชนในตำบลบ้านตุน อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา พบว่าทุนทางวัฒนธรรมมีบทบาทในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนตำบลบ้านตุน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก มี ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25 คิดเป็นร้อยละ 85.0 โดยประชาชนเห็นด้วยมากที่สุดในเรื่อง ชุมชนจะสามารถพัฒนาได้อย่างยั่งยืนหากนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาพัฒนาเป็นอาชีพต่าง ๆ การที่จะทำให้ทุนทางวัฒนธรรมมีบทบาทในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน คือ ส่งเสริมให้ทุนบุคคล มีบทบาทเพิ่มขึ้นมีการถ่ายทอดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องผ่านศูนย์การเรียนรู้ในชุมชนและให้ประชาชนทุกหมู่บ้านมีส่วนร่วม การใช้ทุนทางวัฒนธรรมเป็นตัวเชื่อมกับกิจกรรมการพัฒนาชุมชน จะทำให้ประชาชนเกิดการเรียนรู้ร่วมกัน เกิดเป็นพลังในการขับเคลื่อนชุมชนทำให้ชุมชนมีความเข้มแข็งสู่การพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 พบว่า การนำทุนทางวัฒนธรรมเข้ามาใช้ในการขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะ โดยทั่วไปต้องมีความตรงไปตรงมาและเสนอแนวคิดความคิดต่อการจัดการทางการเมือง ทั้งนี้ยังเป็นผลในการที่จะมีอิทธิพลต่อการเลือกนโยบายสาธารณะหรือต่อการเลือกผู้นำที่มาพัฒนา ต้องมีกระบวนการแบบแผนการปฏิบัติที่ชัดเจนเพื่อความเลื่อมล้ำ ได้แก่ ด้านการมีเสรีภาพในการปกครองตนเอง ตระหนักในอำนาจอธิปไตยของตนเอง ด้านความรับผิดชอบต่อน้ำที่พลเมืองและทุนทางวัฒนธรรมต้องตระหนักได้ว่าการทำหน้าที่ของตนอย่างเต็มตัว รู้เท่าทัน และใช้ปัญญาและมีส่วนร่วม และด้านต้องทำงานร่วมกับรัฐและการเมืองระบบตัวแทน เป็นหุ้นส่วนที่สนับสนุนและ เกื้อกูลกัน ไม่ล้มล้างหรืออยู่คนละฝ่ายเป็น และผู้นำชุมชน และองค์กรภาครัฐและภาคีเครือข่ายมีการจัดสรรการใช้และการระดมแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ เรื่องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสาร โดยมีหลักการและกระบวนการที่ชัดเจนและง่ายต่อการเรียนรู้ การใช้นวัตกรรมทางการจัดการนโยบายสาธารณะต้องมีกระบวนการสื่อสารและการปลูกฝังหรือการปรับทัศนคติในเรื่องการดูแลตัวเอง การดูแลทรัพยากรของตนเองการต่อสู้เพื่อการอยู่รอดของตนเอง พื้นฐานความเข้าใจการเข้าร่วมกระบวนการการเมืองภาคประชาชนแตกต่างกัน จึงต้องมีกระบวนการพัฒนาที่จัดว่าเป็นนวัตกรรมการสร้างการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เข้ารับการพัฒนาศักยภาพได้เกิดการเปลี่ยนแปลงและนำจัดกระบวนการเรียนรู้ในหมู่บ้านได้ ทั้งนี้เป็นเพราะสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยของ Phromsawan (2017) ศึกษาเรื่อง ทุนทางสังคมกับการพัฒนานโยบายสาธารณะประเด็นการดูแลผู้สูงอายุของเขตสุขภาพที่ 9 พบว่า 1) ความหมายของการพัฒนานโยบายสาธารณะ ประเด็นการดูแลผู้สูงอายุว่าเป็นการทำงานโดยใช้ “หัวใจเดียวกัน” 2) กระบวนการ การพัฒนานโยบายสาธารณะใช้หลัก “สร้าง” และ 3) ปัจจัยเงื่อนไขที่ส่งผลต่อการพัฒนานโยบายสาธารณะในการดูแลผู้สูงอายุ ได้แก่ “ใจประสานใจ แลกเปลี่ยน เรียนรู้ สนุกทำจริงและไปข้างหน้า” นโยบายสาธารณะเข้มแข็งด้วยทุนทางสังคมเป็นการนำแนวคิดการพัฒนาที่มีคนเป็นศูนย์กลาง โดยเชื่อว่าคนในชุมชนมีศักยภาพสามารถพัฒนาตนเองและชุมชนของตนได้ เพราะในแต่ละชุมชนมิได้มีลักษณะว่างเปล่าทางความรู้แต่ในทางตรงกันข้ามทุกชุมชนมีองค์ความรู้และมีภูมิปัญญาที่สามารถนำมาใช้ในการพัฒนาตนเองได้ และงานวิจัยของ Payaptid (2016) ศึกษาเรื่อง การถ่ายทอดความรู้เชิงนวัตกรรมแบบมีส่วนร่วม: หัตถกรรมผ้าทอจากบ้านแม่ขี้มูก ตำบลบ้านทับ อำเภอมะเข่ จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า “การถ่ายทอดความรู้เชิงนวัตกรรมแบบมีส่วนร่วม: หัตถกรรมผ้าทอจากบ้านแม่ขี้มูก ตำบลบ้านทับ อำเภอมะเข่ จังหวัดเชียงใหม่” เพื่อแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมและสร้างรายได้ สร้างอาชีพให้กลุ่มหัตถกรรมผ้าทอจาก โดยใช้กระบวนการถ่ายทอดความรู้เชิงนวัตกรรมแบบมีส่วนร่วม ด้วยการวิเคราะห์ปัญหาและศักยภาพ สมาชิกกลุ่มจัดประชุมกลุ่มย่อยหาแนวร่วมในการแก้ปัญหาและเปลี่ยนกระบวนการคิด สร้างอาชีพเสริมด้วยการจัดฝึกอบรม เชิงปฏิบัติการ ทำปอกสมุดผ้าทอจาก และจัดหาช่องทางการจัดจำหน่าย โดยใช้แนวคิด 3S Shift Sustainable Social คือ หนึ่ง การเพิ่มศักยภาพสมาชิก ด้วยการถ่ายทอดความตระหนักเพื่อสร้างรายได้เสริมอย่างยั่งยืน สอง การประสานร่วมมือในชุมชนและเครือข่าย ผลที่ได้จากการวิจัย พบว่า สมาชิกกลุ่มเกิดการตระหนักและเรียนรู้ สามารถจัดการกลุ่มได้ วิเคราะห์ปัญหา โดยแปลงวัฒนธรรมทอผ้าจากเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ร่วมสมัยมีรายได้เสริม 100 เปอร์เซ็นต์และมีกระบวนการจัดการกลุ่ม อย่างเป็นระบบ เป็นนวัตกรรมกระบวนการที่ขับเคลื่อน ประสานร่วมมือชุมชนและเครือข่ายโดยชุมชน

สรุป

จากการศึกษาการวิจัยเรื่อง นวัตกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการบริหารนโยบายสาธารณะ ด้วยการใช้ทุนทางวัฒนธรรม ของเทศบาลตำบลพุมเรียง อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผู้วิจัยได้ทำการสรุปผลจากการศึกษา ดังต่อไปนี้

การส่งเสริม องค์กรชุมชน เครือข่ายที่ต้องอาศัยความรู้ความสามารถความเข้าใจโดยใช้ทุนทางวัฒนธรรมเข้ามาผสมผสานให้เกิดการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ผ่านกระบวนการระดมแนวคิด วิเคราะห์และสังเคราะห์ให้เกิดกระบวนการการสร้างความเป็นพลเมืองที่ศักยภาพ ทั้งนี้การมีส่วนร่วมในด้านการเมืองเป็นส่วนหนึ่งในการแลกเปลี่ยนองค์ประกอบต่าง ๆ ของแต่ละบุคคลเพื่อให้มีแนวทางที่หลากหลายทางเลือก รวมทั้งการบูรณาการสิ่งใหม่ ๆ ให้มีศักยภาพต่อชุมชนมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ตำบลพุมเรียงเป็นอีกชุมชนหนึ่งที่ควรมีการส่งเสริมและพัฒนาเพิ่มความรู้ในด้านนวัตกรรม การสื่อสาร และรวมถึงความรู้ความเข้าใจในด้านการเมืองการปกครองที่สามารถนำบูรณาการให้เกิดความตระหนักในด้านต่าง ๆ นอกจากนี้การใช้ทุนทางวัฒนธรรมของชุมชนยังเป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่สามารถพัฒนาคนในชุมชนในให้ก้าวทันเหตุการณ์ในปัจจุบันด้วยตนเอง

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ผลการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 พบว่า การบริหารนโยบายสาธารณะในตำบลพุมเรียง ชุมชนหรือหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องควรมีการพัฒนา เสริมสร้าง การเรียนรู้เพื่อให้เกิดเป้าหมายในทิศทางเดียวกัน เนื่องจากกลุ่มชุมชนมีความเชื่อทางความที่แตกต่างกัน จึงทำให้ได้ข้อมูลจากการศึกษาในครั้งนี้ยังไม่ชัดเจนเท่าที่ควร นอกจากนี้การให้ความร่วมมือของประชาชนยังน้อยและเกาะกลุ่ม กลุ่มวัยรุ่นหรือวัยทำงานไม่ค่อยได้รับความร่วมมือ เนื่องจากแหล่งชุมชนผู้ให้ข้อมูลต่าง ๆ ยังเป็นกลุ่มอาสาหรือกลุ่มหัวหน้าครอบครัวเพียงด้านเดียว จึงทำให้ผู้วิจัยได้ผลลัพธ์เพียงด้านเดียว ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรนำไปใช้ในการดำเนินการ ดังนี้ เปิดศูนย์การเรียนรู้เกี่ยวกับนวัตกรรมในการเสริมสร้างองค์ความรู้ และสร้างความร่วมมือของคนในชุมชนที่มีหลากหลายกลุ่ม หลากหลายอายุเข้ามาร่วมแสดงความคิดเห็น และหน่วยงานผู้นำ และเครือข่ายควรส่งเสริมทุนทางวัฒนธรรมของพื้นที่พุมเรียงโดยการสร้างอัตลักษณ์ต่าง ๆ ปลุกฝังหรือแลกเปลี่ยนทัศนคติด้วยกันให้มากยิ่งขึ้น

ผลการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 พบว่า การเรียนรู้ทางการเมือง เกี่ยวกับนโยบายสาธารณะ บางกลุ่มยังให้ความหมายหรือความสำคัญไม่ค่อยสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ทั้งนี้ควรเสริมสร้างกระบวนการหรือองค์กรชุมชนควรมีการรวมกลุ่มและสร้างแนวความคิดที่เป็นจริง เนื่องจากคนในพื้นที่ให้ความนิยมและการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ที่น้อยมาก และการถ่ายทอดออกไปยังขาดความเข้าใจที่ยังสับสนต่อการใช้อย่างแท้จริง ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรนำไปใช้ในการดำเนินการสร้างองค์การเครือข่ายและการมีส่วนร่วมเรียนรู้ทางการเมืองเพื่อการเมืองเพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนแนวคิด และการเสริมสร้างพัฒนาการในการใช้นวัตกรรม เทคโนโลยีทางการสื่อสารให้มีศักยภาพมากยิ่งขึ้น ทุก ๆ หน่วยงานควรเข้ามาสนับสนุนอย่างแท้จริง

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยในครั้งต่อไป

สำหรับประเด็นในการวิจัยครั้งต่อไปควรทำวิจัยในประเด็นเกี่ยวกับ

2.1 ในการศึกษาครั้งต่อไปควรศึกษาในระดับอำเภอ เนื่องจากกลุ่มการพัฒนาในระดับมุกว้างสามารถแลกเปลี่ยนแนวคิดที่แตกต่างและหลากหลายมากยิ่งขึ้น

2.2 นอกจากนี้ผู้วิจัยควรศึกษาเพิ่มเติมถึงกระบวนการและการส่งเสริมนโยบายสาธารณะเพื่อพัฒนานวัตกรรมที่มีส่วนร่วมทางการเมืองที่เป็นอรรถประโยชน์และบูรณาการทุนทางวัฒนธรรมที่ชัดเจนมากขึ้น

References

- Bentham, J. (1789). *Principles of Morals and Legislation*. Retrieved May 3, 2020, from <https://www.econlib.org/library/Bentham/bnthPML.html>
- Bourdieu, P. (1986). *The form of capital*. In J. G. Richardson (Ed.), *Handbook of theory and research for the sociology of education*. New York: Greenwood Press.
- Cochran, C. L., & Malone, E. F. (2005). *Public Policy: Perspective and Choices*. (3rd ed.). London: Lynne Rienner.
- Foundation of Thai Cultural's Encyclopedia. (1999). *Encyclopedia of Thai Culture in South volume 11*. Bangkok: Siam Press Management Limited Company.
- Kraft, M. E., & Furlong, S. R. (2004). *Public Policy: Politics, Analysis, and Alternatives*. Washington, D.C.: CQ Press.
- Kuaduang, J. (2005). *Conservation of Phumreang Old Urban Community, Suratthani Province*. (Master's Thesis). Bangkok: Chulalongkorn University.
- Lasswell, H. D., & Kaplan, A. (1970). *Power and Society*. New Haven: Yale University Press.
- Nongnuchanatee, P. (2016). *Research report on woven product packaging design (Research report)*. Chiang Mai: Rajamangala University of Technology Lanna Payap Region.
- Osborne, S. P., & Brown, K. (2005). *Managing change and innovation in public service organizations*. New York: Routledge.
- Patmasiriwat, D. (2004). *A survey of the status of knowledge and the development of cultural capital and local knowledge to human resource development: Progress report of the first study (Research report)*. Phitsanulok: Faculty of Management and Information Science, Naresuan University.
- Piyaphong, B. (2015). *Building cooperation in local management: exploring practices in the Northeast*. Bangkok: Research Fund Office.

Throsby, D. (2001). *Economy and Culture*. Cambridge: The Press Syndicate of the University of Cambridge.

Worarat, P. (2017). *Senior School Perspectives according to the local community context in Surin*. (Master's Thesis). Boromarajonani College of Nursing Surin. Surin.